Nr. 236. w Piątek **dnia 9. Października 1857**

GAZETA W. XIĘSTWA POZNAŃSKIEGO.

PRZEDPŁATA:
ćwierćrocznie dla miasta Poznania 1 tal. 20 sgr.
na całe Prusy 2 tal.

INSERATY:
1 sgr. 3 fen. od wiersza na ⅓ szerokości
przyjmują się tylko w expedycyi.

Drukiem i nakładem Drukarni Nadwornéj W. Deckera i Spółki w Poznaniu. — Redaktor odpowiedzialny: N. Kamieński w Poznaniu.

Telegraficzne wiadomości.

Paryż, 5. Paźdz. — Baron Gros, nadzwyczajny pełnomocnik Francyi pod Kantonem, wypowiedział wojnę Chinom.

Paryska konferencya ma się zebrać na dniu 30. Paźdz. Wiadomość o exkursyi cesarza do Marsylii w miesiącu Listopadzie potrzebuje potwierdzenia.

Mówią o bankructwie dwóch znakomitych kulisierów.

Parma, 3 Października. — Urzędowa Gazzetta zamieszcza rozporządzenie rejentki z d. 30. prz. m. mocą którego ma być zreorganizowana służba celna, w skutek rozwiązania związku celnego austryacko włoskiego. Cła przechodowe zniesiono.

Fiume, 4. Paźdz. — Otworzono tu ces. kr. akademią marynarki.

Berlin, 8. Października. — Najj. Pan raczył nadać kr. hanowerskiemu jenerał majorowi Tirschnitz order orła czerwonego 2 kl. z gwiazdą, tudzież ks. Anhalt Desauskiemu majorowi i szambelanowi bar. Heimrod i byłemu poborcy powiatowemu Neugebauer w Jauer order orła czerwonego 4 kl., tudzież radzcy rej. i budowniczemu Stein w Frankfurcie nad Odrą tytuł tajn. radzcy rej., a zamianować dotychczasowego radzcę przy sądzie powiatowym Rande w Pasewalk dyrektorem sądu powiatowego w Nowym Szczecinie.

Berlin, 7. Październ. — Jenerał kawaleryi i szef sztabu głównego armii Reyher umarł dziś rano po 14-dniowych cierpieniach.

— Według rozporządzenia ministra handlu z dnia 29. Września zostaje wolność od opłat pocztowych zniesiona z d. 15. Października r. b., któréj używały w korespondencyach rozmaite towarzystwa i przedsiebiorstwa w moc osobnych przepisów i tak tracą wolność od opłat następujące towarzystwa: 1) towarzystwo staromarchijskie dziejów ojczystych; 2) archeologiczne towarzystwo w Rzymie; 3) towarzystwo berlińskie języka niemieckiego w Berlinie; 4) towarzystwo północnych starożytności w Kopenhadze; 5) towarzystwo pożytecznych badań w Trewirze; 6) towarzystwo hennebergskie starożytności w Meiningen; 7) ces. leopoldyńska i karolińska akademia badaczy natury w Wrocławiu; 8) towarzystwo wojskowe prelekcyi umiejętności wojskowych w Berlinie; 9) towarzystwo badaczy natury w Gdańsku; 10) towarzystwo badaczy natury w Zgorzelicach; 11) towarzystwo umiejętności naturalnych w Poznaniu; 12) sekcya umiejętności naturalnych towarzystwa szląskiego kultury ojczystéj w Wrocławiu i tegoż wydział dziejów i sztuki; tudzież sekcya tegoż towarzystwa statystyki i ekonomii narodowéj; 13) towarzystwo numizmatyczne w Berlinie; 14) górnoluzackie towarzystwo umiejętności w Zgorzelicach; 15) tow. fizykalne w Berlinie; 16) tow. turyngskosaskie starożytności ojczystych w Hali; 17) tow. starożytności w Birkenfeldzie; 18) tow. dziejów w marchii brandenburgskiéj w Berlinie; 19) tow. dziejów i starożytności szląskich w Wrocławiu; 20) tow. dziejów i starożytności westfalskich w Monasterze; 21) tow. pomorskich dziejów i starożytności w Szczecinie i Greifswaldzie; 22) tow. przyjaciół starożytności nadreńskich w Bonn; 23) tow. znajomości kolei żelaznych w Berlinie; 24) tow. fauny pruskiéj połączone z muzeum zoologicznem w uniwersytecie królewieckim; 25) tow. umiejętności i sztuk w Królewcu; 26) tajn. radzca rej. i nadbibliotekarz Dr. Pertz w Berlinie, jako wydawca Monumenta Germaniae; 27) tow. historyi naturalnéj w Bonn; 28) profesor Dr. Mützell w Berlinie, jako redaktor pisma o gimnazyach; 29) tow. pomorskiéj statystyki w Szczecinie; 40) tow. dziejów i starożytności w Ottweiler.

Najświeższe wiadomości. — Prasa francuska po egzaltowanych oczekiwaniach, ma teraz wielką pracę odpierać żarty dzienników europejskich, które naprzód trwogą były zdjęte, dziś sobie pozwalają żartów z prasy francuskiéj, iż przesadzały ważność zjazdu sztutgardzkiego. Dopóki więc fakta nie wystąpią na widownią świata, dopóty dzienniki nie przestaną utrzymywać, że drogie chwile przepędzone przez cesarzów wschodu i zachodu w Sztutgardzie, były poświęcone samym fantazyom utrwalenia wiecznego pokoju. Ludzie praktyczni twierdzą, że na tym zjeździe chodziło o warunki urządzenia Księstw naddunajskich i że dla tego pokazywał się za pozwoleniem Napoleona książe Murat tak w Sztutgardzie jako też Berlinie, aby się dał poznać w gronie panujących na przyszłego kandydata do korony rumuńskiéj. Nikt bowiem nie przypuszcza, aby mógł odgrywać rolę pretendenta do korony neapolitańskiéj. Mimo to dzienniki włoskie obstają przy twierdzeniu, iż Murat ubiega się o koronę neapolitańską i dla tego król Ferdynand zbiera dokumenta, aby dowieść dworom pruskiemu i austryackiemu, iż stronnictwo muratowskiego jest popierane przez rząd francuski.

Tymczasem baron Hübner i hr. Walewski uznali za rzecz stósowną przesłać sobie nawzajem noty dyplomatyczne, które mają uspokoić umysły pod względem zjazdów cesarskich w Sztutgardzie i Wejmarze i dla tego publiczność przez samą delikatność wstrzymywać się winna od powątpiewań, nad szczerością tych zaręczeń.

— Sprawa holsztyńska postąpiła krok naprzód i to nie w skutek dyplomacyi lub przedstawień stanów holsztyńskich, ale na mocy sejmu duńskiego. Stronnictwo włościańskie wniosło o zniesienie konstytucyi państwa, a chociaż nie mamy nadziei, aby się ten wniosek utrzymał, jest przecie oznaką, że wynalazek całości państwa pod zasłoną téj konstytucyi jest martwą rzeczą, a jako taka przegnić musi i wydać nowy owoc.

Hiszpania wysłała swego zbawcę Narvaeza za granicę. Ma go dosyć. Dla dworu intrygi jego były bardziéj na rękę niż jego sława, a teraz intryga dworska zwala go z wysokości, do któréj wzdychał. Nauczył się sam zapominać i rozumiał, że przeciwnicy równie w téj sztuce postąpili. Tymczasem skutek okazał, że mu nie darowali, że zapominać nie umieją i że go użyto tylko na strącenie wszechwładnego O'Donnella. Teraz i ta nowa potęga zużyta, jedzie rozmyślać nad swym stanem do Paryża.

Koblenc, 4. Paźdz. — Znany jenerał rosyjski z obrony Sewastopola Totleben bawi u nas od wczoraj wraz z rodziną swoją. Jak pisze Kolońska gazeta, ma zamiar obejrzyć tameczne fortyfikacye i tym końcem zabawi tu przez dni kilka. — Dziś z rana oddał wizytę kilku szefom wojskowym, a mianowicie wyższym oficerom z inżynieryi.

Królestwo Polskie.

Warszawa, 4. Października. — N. Pan w skutek przedstawienia księcia namiestnika Królestwa, dozwolił wychodźcom polskim: Janowi Czerwinskiemu, Leopoldowi Wiśniwskiemu, Adolfowi Gosztoft, Julianowi Gutman, Janowi Wiktorowi Zawidzkiemu, Karolowi Hubert, Józefowi Strzyżewskiemu, Zygmuntowi Biechońskiemu, Stefanowi Gajkowskiemu, Antoniemu Szacińskiemu, Kazimierzowi Czarnockiemu, Prymusowi Janowi Nepomucenowi Przybyłowicz, Franciszkowi Michałowi Jarnuszkiewicz, Aleksandrowi Stuczyńskiemu, Władysławowi Zagrodzkiemu, Stanisławowi Dzierzgowskiamu i Aleksandrowi Surawskiemu; z których pierwszy przebywa w Rotterdamie, drugi, trzeci i czwarty w Anglii; piąty, szósty, siódmy, ósmy, dziewiąty i dziesiąty we Francyi; wszyscy zaś pozostali w Prusach, powrócić do Królestwa Polskiego na zasadach najwyższego ukazu z 27. Maja 1856 r.

— Zmarły w tych czasach w Warszawie ś. p. Ludwik Koncewicz, znany profesor i filolog, urodził się 1790 r. w Łomazach w pcie bialskim. Od roku 1811 do 1812, był profesorem w Biale Radziwiłłowskiéj, następnie w Liceum warszawskim, gdzie wykładał historyą. Nestępnie od r. 1825 był jednocześnie profesorem języka polskiego w instytucie guwernantek, a r. 1833, mianowany był dyrektorem gimnazyum wojewódzkiego w Łukowie, zkąd wyszedł ze służby rządowéj w r. 1842. Z prac jego ogłoszono drukiem: Zdanie o dopełnieniach Tacyta przez Brotiera, i Prawidła pisowni polskiéj, te ostatnie w 2ch edycyach r. 1845 i 1856. Ś. p. Ludwik Koncewicz, zostawia dwóch braci młodszych: Jana, profesora b. szkoły politechnicznéj i Łukasza b. profesora gimn. lubelskiego, wdowę Józefę z Kamińskich, dwie córki i syna.

Rosya.

Petersburg, 1. Paźdz. — Potwierdza się urzędownie wiadomość o rozbiciu okrętu liniowego rosyjskiego »Lefort« o 84 armatach. Rozbił się on podczas burzy 22. Września w przejeździe z Rewla do Kronsztadu niedaleko wyspy Wielki Tuters. Oprócz komendanta i 12 oficerów, było na tym okręcie 743 majtków, 53 kobiet i 17 dzieci. Wszyscy zatonęli. — Rygska gazeta wymienia nazwiska 16 rozbitych okrętów, które naliczono z latarnii morskiéj bolderadskiéj.

Opis zatwierdzonych najwyżéj ozdób do herbów gubernii prowincyi, okręgów miejskich, miast i osad.

A. Korony: 1) korona cesarska dla herbów gubernii. 2) Starożytna korona carska dla herbów powiatów, prowincyi i okręgów miejskich. 3) Korona cesarska dla herbów stolic. 4) Czapka carska w kształcie korony Monomacha, dla starożytnych miast rosyjskich, w których rezydowali panujący wielcy książęta, jako to: dla Kijowa, Nowgorodu, Tweru itd. Korona kazańska dla herbu m. Kazania, astrachańska — dla herbu m. Astrachania, gruzińska — dla herbu m. Tyflis. 5) *a.* Korona wieżowa złota, z pięcią ząbkami, dla herbów miast gubernialnych, mających przeszło 50,000 mieszkańców, jakto to: dla Odessy, Rygi, Saratowa, Wilna itd. *b.* korona wieżowa złota, z pięcią ząbkami, uwieńczona orłem cesarskim, dla miast gubernialnych, które mają 50,000 lub więcéj mieszkańców i są zarazem twierdzami. 6) *a.* Korona wieżowa złota, z trzema ząbkami, dla reszty miast gubernialnych i *b.* Takaż korona z orłem cesarskim, dla miast gubernialnych, które mają mniéj jak 50,000 mieszkańców i są zarazem twierdzami. 7) *a.* Korona wieżowa srebrna z trzema ząbkami, dla miast powiatowych, i *b.* Takaż korona z orłem cesarskim, dla miast powia-

towych które są zarazem twierdzami. 8) *a.* Korona wieżowa purpurowa z trzema ząbkami, dla miast nierządowych. *b.* Także korona z orłem cesarskim dla twierdz, które nie są ani gubernialnemi, ani powiatowemi miastami. 9) Korona wieżowa purpurowa z dwoma ząbkami dla osad znakomitszych. 10) Korona Polska (cesarzowéj Anny Joannówny) dla gubernii i stolicy Królestwa Polskiego. 11) Korona wielko-książęca finlandzka dla gubernii i stolicy w. księstwa finlandzkiego.

B. Ozdoby na około tarcz: 1) Liście dębowe, ze wstęgą orderu ś. Andrzeja, dla gubernii. 2) Liście dębowe, ze wstęgą orderu śgo Aleksandra Newskiego, dla prowincyi i okręgów miejskich. 3) Wstęga orderu śgo Andrzeja z dwoma berłami cesarskiemi, dla stolic i miast gdzie przemieszkują zwykle ICMcie mianowicie: dla Peterhofu, Carskiego-Sioła i Gatczyny. 4) Wstęga orderu śgo Aleksandra Newskiego, z dwoma młotkami złotemi dla miast przemysłowych. 5) Wstęga orderu śgo Aleksandra Newskiego, z dwoma kłosami złotemi, dla miast odznaczających się rolnictwem i handlem zbożowym. 6) Wstęga orderu śgo Aleksandra Newskiego, z dwoma kotwicami złotemi, dla miast morskich. 7) Wstęga tegoż orderu, z dwoma złotemi latoroślami winnemi, dla miast uprawiających winnice. 8) Wstęga tegoż order, z dwoma srebrnemi młotami kamieniarskiemi, dla miast trudniących się górnictwem. 9) Wstęga tegoż orderu, z dwoma chorągwiami ozdobionemi orłem cesarskim, dla twierdz. 10) Wstęga orderu śgo Jerzego z dwoma chorągwiami prostopadle postawionemi i ozdobionemi cyfrą cesarza, za panowania którego miało miejsce oblężenie, dla twierdz które odznaczyły się w walce z nieprzyjacielem.

C. Co do użycia herbu gubernialnego w herbach miast, z wyjątkiem gubernialnych. Herb gubernii umieszczony być winien w herbach miast niegubernialnych w części wolnéj na prawo *(franc quartier)*, a jeżeli w takowej jest iune jakie wyobrażenie, wchodzące do składu herbu miasta, wówczas w części wolnéj na lewo. Jeżeli przy urządzaniu nowych gubernii, herb którego z miast przyłączony zostanie do herbu innéj gubernii, wówczas zmienia się herb gubernialny w części wolnéj herbu miejskiego.

— Przed rokiem blisko wspomnieliśmy o pismach broszurowych wydawanych w rosyjskim języku przez wychodzców rosyjskich w Londynie, pism mających znaczny wpływ na Rosyan. Obecnie przy coraz silniejszém poruszeniu w Rosyi tysiącznych pytań społecznych i politycznych, przy rodzeniu się we wszystkich warstwach społeczeństwa rosyjskiego nowych dążeń i pragnień, wpływ i rozszerzenie się tych pism w Rosyi wzrosły nadzwyczaj, szczególniéj pisma wychodzącego w Londynie zeszytami pod napisem: »Gołosa iz Rossii«, w którém zamieszczone są listy, odezwy i opinie z różnych stron przez Rosyan nadsyłane. Wstrzymujemy się dzisiaj od podania uwag naszych nad temi pismami i ich wpływem, oraz nad teraźniejszym stanem wewnętrznym Rosyi, objawiającym się dość widocznie już przez sam ten fakt, że pisma te wydawane w Londynie mają wielką wziętość, wpływ i rozszerzenie w Rosyi. Zamieścimy tu jedynie wyjątki z listu z Petersburga z 24. Września do Neue Preussische Zeitung:

»Pisma rosyjskie wydawane w Londynie przez rosyjskich wychodzców mają tu wzięcie i wpływ nadzwyczajny. Kilkanaście egzemplarzy pisma »Gołosa iz Rossi« już w roku zeszłym przedarły się tutaj mimo surowéj cenzury i baczności na granicach. Wprawdzie mówiono mało o nich, gdyż nikt nie chciał się przyznać że je czytał; lecz tajemnice obiegały z rąk do rąk. Dzisiaj pisma te daleko częściéj się jawią. Każdy prawie z tysiąca podróżujących Rosyan, którzy wracają dzisiaj przez Niemcy, przywozi jakie z tych pism. Jeżeli zaś nie przywozi go *in natura*, to z pewnością przyjeżdża z nim w pamięci, bo go czytał gdzie w Niemczech, a najczęściéj w Berlinie. Także u wód niemieckich pisma te są najulubieńszym i najpokupniejszym artykułem Słowem, obecnie więcéj egzemplarzy pism londyńsko-rosyjskich odbyło drogę do Petersburga, niż życzyć sobie tego mogły wysoko stojące osoby. Szczególniéj wielki zrobił hałas i wrażenie czwarty tom »Gołosow«, gdzie w nim piszą nie tylko o rzeczach lecz o osobach imiennic wymienionych... Cenzura nie pozwoliłaby odpowiadać na te »Gołosy« gdyż przez to przyznałaby i rozgłosiła ich istnienie. Natomiast we wszystkich kołach wykształconego towarzystwa mówią o tych pismach, a cóż chętniéj czyta i czegoż chętniéj słucha »wyższe towarzystwo« jeżeli nie skandalicznéj kroniki tych z któremi wczoraj piło herbatę, którzy mają loże obok naszéj loży, lub którzy przedwczoraj dostali order św. Stanisława albo św. Anny drugiéj klasy, gdy my mamy tylko order ten trzeciéj klasy?

Z temi »Gołosami z Rosyi« rzecz się ma zupełnie inaczéj jak z książkami Custina. Custine był cudzoziemcem, pisał w obcym języku wiążąc z sobą bajki których fałsz znał każdy, i wyrokował o całéj Rosyi. Wydawcy »Gołosów« są Rosyanie, piszą po rosyjsku a piszą bardzo pięknie, głoszą na każdéj stronnicy, iż Rosyę i lud rosyjski nadewszystko kochają i dobra jego pragną, a występują tylko przeciwko najwyżéj stojącym. Lecz im potwarz wyżéj jest wymierzona, tém chciwiéj jest czytana i chwytana. Zresztą książka rosyjska wychodząca bez cenzury jest czémś nadzwyczaj nowém dla nas; dla tego właśnie pisma te czynią nadzwyczajne wrażenie. U was w Niemczech znaleźliby się obrońcy obwinionych osób, atakujący te pisma; przy naszych stosunkach dziennikarstwa, nikomu cenzura nie pozwoli bronić obwinionych, gdyż przez to i atak byłby jeszcze jawniejszy.«

Z całego tego listu widać, iż korespondent petersburski Neue Preuss. Ztg., potępiający »Gołosy«, sam jest także nieprzychylny cenzurze w Rosyi, przypisując jéj to, że książka bez cenzury wychodząca ma wielką wziętość a nadto nie może być zbijana; słowem jest również niezadowolniony z istniejących stosunków w Rosyi.

— Podaliśmy w Czasie z 1. Września, iż panujący dziś cesarz Aleksander bedąc jeszcze następcą tronu powziął myśl skreślenia szczegółowego opisu wypadków, które towarzyszyły wstąpieniu na tron cesarza Mikołaja I. Na polecenie jego, sekretarz stanu baron Korf skreślił ten opis, mając sobie dodane wszelkie materyały z archiwum tajemnego oraz własnoręczny pamiętnik cesarza Mikołaja, dziennik cesarzowéj Aleksandry Federowny, papiery wielkich książąt Konstantego i Michała. To dzieło Korfa było wydane w 1854 r. tylko w 25 egzemplarzach dla familii cesarskiéj, jako »tajemnica rodzinna.« Dzisiaj na rozkaz cesarza Aleksandra wydrukowano go powtórnie dla publiczności, lecz niewiadomo czy nie z pewnemi zmianami. Cokolwiek bądź, podamy krótką treść tego dzieła, które jednak bardzo mało i tylko powierzchownie mówi o sprzysiężeniu rosyjskiém i powstaniu d, 26. Grudnia 1825 roku, a o późniejszym procesie spiskowych nic niewspomina. Składa ono się z dwóch części, w pierwszéj z nich opisane są rozmaite układy i wypadki tyczące się zrzeczenia tronu przez w. ks. Konstantego; w drugiéj osobiste czynności cesarza Mikołaja w dniu 26. Grudnia i stłumienie przez niego w dniu tym powstania wojskowego w Petersburgu. Z końcem 26. Grudnia kończy się opis. Wstrzymując się również od uwag nad tém dziełem, podajemy krótką treść jego.

Cesarz Aleksander I kilka razy oświadczał, iż ma zamiar złożyć koronę Nawet w pierwszych latach swego panowania pisał do swego nauczyciela Laharpa, iż postawiwszy Rosyę w stanie pomyślności, pragnie zrzec się władzy i ukryć się w jakim zakątku Europy. Wprzód nawet będąc 18-letnim młodzieńcem pisał w r. 1796 do posła w Konstantynopolu Koczubey, iż nie czuje się zdolnym do władzy którą kiedyś ma objąć, dla tego poprzysiągł sobie zrzec się jéj w jakikolwiek sposób. Nakoniec już po kilkunastoletnich rządach w lecie 1819 r. gdy z bratem swym w. ks. Mikołajem i jego żoną obiadował, oświadczył im, że przy swem osłabieniu wszelkich sił i zdrowia postanowił zrzec się tronu jak tylko chwila sposobna nadejdzie; że również brat starszy w. ks. Konstanty czuje nieprzezwyciężony wstręt do berła, a przeto w. ks. Mikołajowi cesarska godność będzie przeznaczoną.

Co się tycze prawego po cesarzu Aleksandrze następcy w. ks. Konstantego, ten żeniąc się w Maju 1820 r. z Joanną Grudzińską, dał do poznania, iż zrzeka się korony; tem więcéj gdy manifest cesarski wyszły dwoma wprzód miesiącami postanowił, że Joanna Grudzińska i potomstwo z niéj wyłączone jest od praw rodziny cesarskiéj. Nadto w r. 1821 oświadczył w. ks. Michałowi, że stale postanowił odstąpić swych praw swemu bratu Mikołajowi. Na początku następnego roku będąc w Petersburgu oświadczył to wyraźnie samemu cesarzowi Aleksandrowi, a tenże oraz cesarzowa matka przyjęli to oświadczenie. W skutku tego w. ks. Konstanty napisał do cesarza w dniu 14 Stycznia 1822 r. list oficyalny, którego projekt sam cesarz przeczytał i własnoręcznie poprawił, a następnie na doręczony sobie list odpowiedział oficyalnie, rozkazując jednak w. księciu, aby aż do śmierci cesarza całą rzecz w tajemnicy zachował. W. ks. Mikołaj nie wiedział o tym akcie.

Lecz ażeby te pisma prywatne carewicza i cesarza miały moc obowięzującą, potrzeba było aktu urzędowego, manifestu, który dopiero w 18 miesięcy późniéj spisany został w wielkiéj tajemnicy. Trzy tylko osoby były przypuszczone do téj tajemnicy hr. Arakczejew, ks. Goliczyn i arcybiskup moskiewski Filaret, który był redaktorem tego manifestu. Cesarz polecił manifest ten przechować w moskiewskim katedralnym kościele; a dopiero na uwagę arcybiskupa, iż zmiana rządu zajdzie zapewne w Petersburgu, pozwolił dwie kopie tegoż manifestu przechować w synodzie i w senacie. Tajemnica o istnieniu tego manifestu była bardzo ściśle strzeżona; ani w. ks. Konstanty ani Mikołaj nic o nim nie wiedzieli.

Cesarz Aleksander umierając w Taganrogu nic nie wspomniał o tym akcie oddającym berło młodszemu bratu Mikołajowi, obecnym przy swéj śmierci trzem dygnitarzom: jenerał-adjutantowi ks. Wołkońskiemu, bar. Dybiczowi i Czerniszewowi. Dla tego książe Wołkoński i Dybicz spisawszy w tym samym dniu 19. Listopada 1825 r. raport o śmierci cesarza, przesłali go w. ks. Konstantemu do Warszawy, jako osobie która w moc prawa o następstwie tronu z 1797 r. stała się cesarzem wszech Rosyi. Równocześnie wiadomość o śmierci cesarza Aleksandra doszła do Petersburga. I cóż się dzieje: oto w. ks. Konstanty w Warszawie oświadcza swą wierność cesarzowi Mikołajowi, a w. ks. Mikołaj w Petersburgu cesarzowi Konstantemu. Albowiem w. ks. Konstanty pisze do swego brata Mikołaja list, iż odstępuje mu tronu i uznaje cesarzem a z listem tym wyjeżdża z Warszawy 26. Listopada w. ks. Michał obecny tam wówczas. W tym samym zaś dniu w. ks. Mikołaj w Petersburgu odbiera od straży nadwornéj i od części gwardyi przysięgę na wierność prawemu cesarzowi Konstantemu i sam w cerkwi pałacowéj w obec władz cywilnych i wojskowych przysięgę tę składa. Gdy w. ks. Mikołaj wróciwszy z cerkwi doniósł o tem cesarzowéj matce, taż wykrzyknęła z przerażeniem: »Mikołaju cóżeś uczynił? Czyż nie wiesz o akcie, który cię mianuje następcą tronu?« W. książe odpowiedział, iż nic o tem nie wie, i że jego powinnością jest złożyć przysięgę prawemu władzcy. To samo oświadczył księciu Goliczynowi żądającemu od niego ażeby uczynił zadość ostatniéj woli ces. Aleksandra

W dniu następnym 9. Grudnia zwołana została rada państwa. W dziele czytamy cały protokół téj obrady nadzwyczaj ciekawéj. Najprzód ks. Galicyn odkrył całą tajemnicę, że cesarz Aleksander urzędowym aktem naznaczył następcą po sobie w. ks. Mikołaja, że oryginał tego aktu zachowany jest w cerkwi katedralnéj moskiewskiéj, a kopije w synodzie i senacie, nakoniec że po śmierci cesarza jenerał gubernator i metropolita, winni akt ten otworzyć. Na to minister sprawiedliwości ks. Łabanow-Rostowski, który już cesarzowi Konstantemu przysięgę wykonał, odpowiedział, iż papierów tych już niepotrzeba otwierać, że tylko rada państwa jest kancelaryą cesarza i że »umarli nie mają już woli.« W tym samym duchu przemówił z wielkim zapałem admirał Cziczakow, że państwo niemoże ani chwili zostać bez monarchy, a takim jest Konstanty Pawłowicz. Inni jednak byli przeciwnego zdania, i rozkazano przynieść, otworzono i przesyłano manifest cesarza Aleksandra. Lecz równocześnie jen.-gubernator petersburgski Miloradowicz oświadczył w imieniu w. ks. Mikołaja, iż tenże zrzeka się praw przekazanych mu manifestem. Wszyscy członkowie byli pomieszani. Zgodzono się w końcu ażeby rada stanęła przed w. ks. Mikołajem i od niego usłyszała zrzeczenie się praw manifestem mu przekazanych i nakoniec przez niego zaprowadzoną była do przysięgi. Tak się istotnie stało: W. ks. Mikołaj zrzeczenie swoje powtórzył i radę do cerkwi zaprowadził, gdzie złożono przysięgę na wierność cesarzowi Konstantemu.

Treść drugiéj części tego dzieła podamy późniéj. (Cz.)

Francya.

Paryż, 4. Października. — Czytającemu dziennik Nord zdawaćby się mogło, że Franciszek Józef pojechał do Wejmaru, jak Henryk IV do Canassy, aby pokutować, ofiarując, jako okup Księstwa Naddunajskie. Tak się atoli niema. Dnia 23. Września bowiem po naradzeniu się z posłami Austryi i Anglii wydała Porta okólnik do reprezentantów swoich zagranicą, w którym z wiadomych powodów odnawia swoję protestacyą przeciw połączeniu Księstw, oświadczając natomiast swą gotowość, w przystaniu na sproszczenie administracyi obu prowincyj.

— Dowiadujemy się z depeszy telegraficznéj, że wojska austryackie dnia 30. Września opuściły Bolognę. Wyjście onego uważają jako znaczne ułatwienie dla tamtejszéj ludności.

(Kor. Cz.) Sprawa romańska, która się obecnie toczy, jest zawsze różnie sądzoną i zawsze obudza obawę, aby Francya nie poprzestała na niéj i na paru innych sprawach, które złego nie uleczą. Turcy bawiący w Paryżu nie wierzą dotąd w zupełną jedność Mołdowołoszczyzny, widzą tylko jednego hospodara w miejscu dwóch; zapewniają, że nie znajdzie się żaden kandydat do korony wymagającéj przejścia na schizmę. Przytaczają na to dowód sukcesyi korony greckiéj. Sądzą oni źle hr. Talleiranda i pana Thouvenela, utrzymując że Zachód nie rozumie kwestyi wschodniéj itd. W ich przekonaniu, lord Redcliffe nie opuści nigdy Stambułu i w nim skończy. Nie troszczą się tam, bo wiedzą, że następca lorda nie zmieniłby tonu i systematu postępowania. Turcy szydzą głośno, lecz z boleścią z przyznania Rosyi prawa lorda Palmerstona do Czerkasyi. Pytają w skutku jakiego aktu, na jakiéj podstawie to uczynił. Turcy oceniają ex aequo lorda Redcliffa i lorda Palmerstona. Baron Pichon, były konsul smyrneński, przeznaczony do Teheranu, jest jeszcze w Paryżu. Przybędzie wkrótce do Paryża Sefer basza (Kościelski), awansowany od paru miesięcy na jenerała dywizyi. P. Kazimirski jest jeszcze dragomanem przy Feruk hanie. Dostał on krzyże od szaha perskiego i cesarza Francuzów a od królowéj Wiktoryi tabakierkę. Uczony, skromny i prawy p. Kazimirski dobrze reprezentuje kraj Francyi, wiele zwykle wymagającéj lecz sprawiedliwéj.

O sprawie holsztyńskiéj nic nowego. Sprawa ta, jakem już powiedział, pozostanie przez niejaki czas w położeniu, dopóki mniejsze księstwa niemieckie nie wejdą w widoki Francyi i nie zastósują swego postępowania do swego interesu.

— Przeznaczenie hr. Reyneval na ambasadę petersburgską jest uważane za rzecz szczęśliwą. Jenerałowie francuscy nie pokazali się dobremi dyplomatami ni w Stambule ni w Petersburgu. J. Leflo, j. Lamoriciére, j. Bastel Bajac odegrali smutną rolę w Rosyi. Jeden uczył Rosyan sztuki fortyfikacyi na cytadeli warszawskiéj, drugi tak poznał potęgę Rosyi, iż w toku wojny krymskiéj pisał z Brukseli, że armia francuska zostanie pobitą; tenże winszował cesarzowi Mikołajowi zwycięztwa sinopskiego. Trzeba w Petersburgu doświadczonego dyplomaty.

Nie otrzymaliśmy jeszcze depesz z Indyi. Sądzą, że będą złe. Każdy robi dziś tę uwagę: polityka angielska miała na wyłącznym względzie Indye, dla interesu Indyi wszystko poświęcała, a oto teraz Anglia traci prawie Indye. Miasto Bordeanx, związane handlowo z Indyami, troszczy się o los Indyi francuskich, poddanych pod protekcyę kompanii indyjskiéj i niemogących dla tego wznosić fortec.

Książe Cambridge bawi jeszcze w Paryżu. Był parę razy w teatrze, był także w Cantilly, gdzie go przyjął lord Cowley cicho, jak tego wymagają okoliczności w jakich znajduje się Anglia.

Książe Napoleon ma wyruszyć wkrótce w podróż wschodnią.

Przybył do Paryża w misyi wojskowéj, jakiś jenerał Jankowski, adjutant cesarza Aleksandra.

Z powodu różnych trudności Universel nie wyjdzie aż d. 1. Listopada.

Kilkoletnia drogość zboża i upowszechnienie dróg żelaznych podniosły ogromnie przychody majątków ziemskich we Francyi. Dzierżawcy robią fortuny, a właściciele pobierają 5, 6, 7, nawet 8 proc. przychodu czyli renty. Nie utrzyma się to długo, ale bez znacznéj korzyści się nie obejdzie. Z powodu łatwości komunikacyi mnożą się winnice w południowéj Francyi. Bogactwo Francyi podnosi się co rok w sposób zadziwiający, bo organizacya pracy jest dobrą, każdy ogromnie pracuje, i każdy jest rządnym. Dziwię się, kiedy czytam rozprawy o ubóstwie włościan francuskich. Oby wszędzie włościanie byli równie ubodzy! Byłem onegdaj w Thomery, wiosce produkującéj winogrona fontaineblowskie. Jedna ta wioska płacąc 15 centymów od koszyczka przywożonych winogron, przynosi magistratowi Paryża rogatkowego, 90,000 fr. przychodu. Znajduje się kilku podróżnych polskich na kuracyi winnogronowéj. Zachód nie zna tego rodzaju kuracyi i zwie ją czasem polską.

Dowiaduję się, że broszura, którą głosili Towiańszczycy jest edycyą poprawioną i osłodzoną i że oryginalny jéj rękopism jest daleko mocniejszym, daleko uniżeńszym. Zgroza nie tylko utrzymuje się, lecz wzmaga.

Anglia.

Londyn, 4. Paźdz. — Nad werbunkiem do wojska rozwodzi się Observer w ten sposó: Że Anglia w najkrótszym czasie zebrać musi znaczną liczbę wojska, z wszystkich stron przyznają; z kąd ma ono wyrość, jest to kwestya, sprawiająca rządowi jak i naczelnemu wodzowi niemało kłopotu. Mnóstwo porobiono wniosków, mniéj lub więcéj stósownych, niektóre nawet z nich starano się wprowadzić w życie. Wielu gentelmanów, aby zasłużyć sobie na patent oficera, zamierza nakłonić 100 ludzi do wstąpienia w żołd królowéj. Oficerom sztabowym od majora zacząwszy przyrzeczono posunąć na posadę półkownika i nadać im władzę, rozdania 10 patentów oficerskich z przyzwoleniem naczelnego, jeżeli 1000 ludzi zawerbują. Są to niewątpliwie ponętne widoki; dotąd mało wszakże na téj drodze zrobiono. Rząd podwyższył zadatki i zniżył miarę wojskową; pomimo to nie stawają w odpowiedniéj liczbie rekruci. Wprawdzie wysłaliśmy do Indyi, 30—40 tysięcy ludzi. Zaczem spokój tam będzie przywróconym, trzeba nam będzie liczbę tę potroić, jeżeli nie poczworną uczynić, i przez długi przeciąg lat wypadnie w Indyach utrzymywać stałe, wielkie wojska. Poczta po poczcie zwiastuje smutne wiadomości o zwiększającym się rokoszu i o nowych nieprzyjaciołach, jakoby z ziemi wyrastających. Pokazuje się teraz, że kilka obwodów, w których, zdawało nam się, że ludność rządom angielskim zachowała wierną przychylność, chwieje się, i jeżeli to złowrogie usposobienie szerzyć się będzie, tedy rokoszanie zdołają do siebie przyciągnąć z ludnością licznéj Indyi, prawie nie wyczerpane posiłki, ciągle wzrastające. Wszystkim tym niebezpieczeństwom śmiało czoła nastawić nam wypada, i rząd musi się zdecydować, albo całkiem Indye postradać, albo przedsiewziąć zmiany w składzie i urządzeniu wojska angielskiego, zdolne nakłonić młodych ludzi, a dziś czém innym zajmujących się, do wstąpienia w szeregi wojska. Mowią, że między klasą wykształconą w całym kraju panuje zapał równający się prawie owemu, jaki okazywał się, gdy Anglia zagrożona była napadem przez Napoleona I. Okropne sceny spełnionych na kobietach i dzieciach morderstw obudziły taką żądzę zemsty, że, gdyby rząd natychmiast oświadczył, iż ochotnicy ze średnich klas ludu nie mają być uważani jako prości żołnierze, z radością tysiące wstąpiłoby w szeregi wojska, byle tylko odznaczającym się na polu, otworzyć zasłużone widoki do posunięcia się. Pięć do sześć pułków, mówią, dałoby się łatwo zebrać tym sposobem, i można być pewnym, że wojsko z takiego złożone materyału, nieustąpi żadnemu w świecie. Lecz i to nie jest dosyć. Wojsko nie setkami, ale tysiącami zbierać, gromadzić trzeba. 15cie pułków milicyi wcielą się w szeregi, za nimi i inne pójdą wkrótce, lecz nie tylko ze strony rządu, ale ze strony osób prywatnych dołożyć wszelkich wypada starań, aby nakłonić ludzi do wstąpienia do wojska, choćby tylko do milicyi. Każdy należący do wyższéj lub niższéj klasy, posiada więcéj lub mniéj wpływu i winien go użyć w teraźniejszem położeniu kraju w oznaczonym przez nas kierunku. Szczególniéj wzywa Obserwer duchowieństwo, aby z kazalnic ogłaszali że w téj świętéj wojnie otwarte są każdemu miejsca i wskazuje w téj mierze na nadchodzące święto pokuty i modlitwy, na przyszłą środę.

Szwecya i Norwegia.

Sztokolm, 28. Września. — W Upsali umarło na cholerę 500 ludzi, teraz tam zupełnie ta epidemia ustała. Tu zaś od wybuchnięcia téj straszliwéj choroby do dziś zachorowało 603 osób i umarło 294.

Na dniu 25. Września wydane zostało w Sztokolmie następujące obwieszczenie tyczące się rejencyi państwa:

»My Oskar, z bożéj łaski król szwedzki i norwegski, Gotów i Wendów itp. czynimy wiadomo: że skoro stany państwa z powodu Naszego przedstawienia w piśmie z dn. 11. b. m. (p. Czas nr. 217) uczynionego, prowadzenie rządów państwa na czas, w ciągu którego nieprzerwana choroba niedozwoliłaby Nam zajmować się sprawami publicznemi, przeniosły na JKW. królewicza szwedzkiego i norwegskiego Karola Ludwika Eugeniusza, aby w imieniu Naszem z całą królewską władzą i powagą, stosownie do ustawy zasadniczéj rządy państwa sprawował, a to dopóki My sami za potężną pomocą bożą, niebędziemy w stanie objąć ich napowrót; skoro zaś Storthing podobną wydał uchwałę o ile to tyczy Norwegii, przeto rząd tymczasowy, który dotąd podczas Naszéj choroby zawiadywał państwem, ustaje; a królewicz Jmć zgodnie z pomienionem przedstawieniem, po złożeniu przysięgi w radzie państwa, obejmuje rządy nad naszemi połączonemi królestwami. Wedle tego zatem, wszyscy których to tyczy, mają się zachować nadal. W dowód czego podpisaliśmy to własnoręcznie i przyłożyliśmy Naszą pieczęć królewską.

Zamek Sztokolm, 25. Września 1857.

Podczas choroby JKMości Mojego najmiłościwszego króla i pana.

Karol (m. p.) *L. Almquist* «

Włochy.

Rząd sardyński nieprzestaje wydalać niektórych wychodzców z innych krajów włoskich, którzy mu są nie na rękę, utrzymując wszakże, że czyni to dobrowolnie, bez żądania pomienionych rządów. Nie o to wszakże idzie, czy gabinet turyński czyni zadosyć wyrażonéj woli sąsiadów swoich, lub też czy tę wolę uprzedzać się stara, dość, że od wypadków genueńskich znacznie zmienił postępowanie swoje. Sądzą też powszechnie, że naprawdę proces w Salerno dozwolił rządowi neapolitańskiemu dostać w rękę papiery, któremi nabawił strachu dwór sabaudzki, przekonawszy go, że partya republikancka we Włoszech nie dla niego pracuje.

— Gaz. Tryestska podaje wyjątek z listu z Neapolu umieszczonego w dzienniku Cittadino d'Asti, który jeśli zawiera w sobie prawdziwe szczegóły, byłby nader ważnym. Korespondent neapolitański pisze, iż król Ferdynand zajmuje się uporządkowaniem dokumentów, którem chce dowieść dworom Austryi i Prus, iż partya muratystów wspieraną jest pośrednio i bezpośrednio przez rząd francuski, i że zatargi rządu francuskiego z Neapolem wywołane zostały w celu zwalenia z tronu Burbonów. Król zamyśla kazać ogłosić drukiem część tych dokumentów, aby w oczach Europy usprawiedliwić postępowanie swoje i swojego rządu. Gaz. Tryest. dodaje, że emigranci neapolitańscy w Turynie otrzymali powyższą wiadomość.

Księstwa Naddunajskie.

Dziennik urzędowy mołdawski Gazette de Moldavis ogłasza spis nowo wybranych deputowanych mołdawskich, z którego okazuje się, iż wielu deputowanych unionistów wybranych zostało jednomyślnością głosów, większa zaś część ogromną większością. Deputowani wybrani ze stanu wysokich bojarów w 13tu okręgach są: 1) Unioniści: w Jassach, Demetrius Miclesko i Konstanty Rola; Walzanio, Sandu Miclesko i Mikołaj Karp; w Romano, Jerzy Sturdza i Konstanty Sturdza, w Botuczani, Demetrius Raletto i Aleksander Canonan; w Berlat, Emanuel Kostaki, Sepureano i Jerzy Succo; w Tekuczio, Bazyli Sturdza i Terekio: w Baku, Rozetti, Teskano i Alexandri; w Galaczu, Laskarcatargio i Fote; w Husz, Piotr Marojeni i Nicołaj Catargio; w Dorogoe, Cogalmonano i Vocan; w Stefaneczy, Foresko; w Pietra, Michał Jora. 2) Przeciwunioniści deputowani: w Suczawie, Biklano; w Pietra, Balsz; w Fokszanach, Aleksander Baczei i Pronocon.

Liczni przy pierwszych wyborach korespondenci z Jass i Bukaresztu do dzienników niemieckich, umilkli zupełnie. W dzienniku tym czytamy daléj obszerny opis o spustoszeniach jakie poczyniła szarańcza, która w ogromnych tłumach przeszedłszy Prut, zniszczyła cały powiat Fettozi. Rząd przedsięwziął rozmaite środki w celu powstrzymania lub zniszczenia szarańczy. Z depeszy telegraficznéj z Jass z 26. t. m. dowiadujemy się, iż dywan mołdawski ma się zgromadzić, ukonstytuować i rozpocząć obrady w pierwszych dniach Października, a po ukonstytuowaniu natychmiast zawiąże z nim stosunki komisya europejska za pośrednictwem swych dwóch członków do Jass posłanych komisarzy angielskiego i rosyjskiego, i zapewne za pośrednictwem tychże odbierać będzie uchwały dywanu, które uważane być mają według traktatu paryskiego, na życzenia mieszkańców Mołdawii.

Wybory w Wołoszczyznie miały się rozpocząć 17. Września stósownie do rozporządzenia kajmakama, i dziwimy się że dotąd nie mamy żadnych wiadomości o skutku tychże wyborów. Donoszą tylko, że ruch w kraju jest nadzwyczaj wielki, a wybory z pewnością za zjednoczeniem wypadną.

Kronika miejscowa.

Z Obornickiego, 6. Paźdz. — Ktokolwiek miał sposobność poznać

kościół parafialny w Długiéj-Goślinie, a mianowicie wewnętrzny stan jego, ten z pewnością z głębokiem westchnieniem ubolewał nad jego zaniedbaniem.

Alić Najwyższy rychłą dał pomoc parafianom w osobie ks. Leona Zakrzewskiego gorliwego pasterza, który tu przybył w miesiącu Czerwcu r. b. Pierwszém zadaniem tegoż było oczyścić wnętrze kościoła z kurzawy, pajęczyny i t. p., późniéj zająć się odnowieniem ambony i chóru a w ciągu roku jednego zdziałać to, że stanęły organy, których dotychczas nie dostawało. Ażeby zaś odnowieniom tym odpowiadały stare ściany w blochy zbudowanego kościołka, nie zasypia gorliwy kapłan, ale każe takowe tapetować i dziś aż miło wstąpić do tego przybytku Bożego dawniéj tak opuszczonego.

Nie urządził wprawdzie tego wszystkiego sz. kapłan własnym swym nakładem, ale trafną i dobitną przemową tak umiał zagrzać serca swych parafian, że chętnie nieśli składki na odświeżenie kościółka, a on im przewodnicząc najznaczniejszą sumkę dorzucił, i tak przez dobrowolne składki sprawił to, że się obyło bez repartycyi i skutków nieprzewidzianych i długich protokułów i terminów, oraz zapobiegł kosztom i usunął przewłokę w odnowieniu.

Dzięki ci zatem czcigodny kapłanie, bo za Twym staraniem i dobrym przykładem w tak krótkim czasie dom Boży znów świeżą barwę przybrał, a co więcéj, żeś usypiającego ducha ożywił i zagrzał żarliwością, która jest podnietą wszystkiego dobrego.

Lwówek, 5. Paźdz. — Targ na świnie był tu dziś bardzo ożywiony. Spędzono 800 świń, które w krótkim czasie rozkupiono po wysokich cenach. — Wieś Chudopsice pół mili od naszego miasta odległe, które dotąd należały do p. Schlichtinga, przeszły do nadleśniczego Trampe z Bukowca. Dał za nie 67,500 tal. i 500 tal. kluczowego.

Wiadomości agronomiczne.

Na wystawie tegoroczném Towarzystwa rólniczego angielskiego w Salisburg, odbyte zostały próby z pługami parowemi i żniwiarkami. Pierwsze wszakże nie zrobiły żadnego wrażenia, owszem nawet tak się nie popisały, że zwyciężone zostały przez pług konny pana Howarda, i podobno nie otrzymają żadnéj nagrody. Drugie zaś, to jest żniwiarki aż w liczbie czterech, stanęły do popisu. Z tych pierwszeństwo przyznano żniwiarce Burgess i Key, prowadzonéj przez dwa konie i jednego woźnicę, i odkładałącéj na bok zboże po zżęciu, w bardzo regularnych garściach. Drugą zaś nagrodę otrzymała żniwiarka Croskillo; przy niéj użyto dwóch ludzi i parę koni, a pomimo to, z mniejszą dokładnością wywiązała się w z zadania jak pierwsza. Trzecią nagrodę otrzymała żniwiarka lorda Kinnaird; a dla czwartéj żniwiarki, przysądzono zaszczytną tylko wzmiankę. Podobneż próby odbyte także zostały przez Towarzystwo nadreńskie rólnicze w Kriel, około Kolonii, z dwiema żniwiarkami, to jest Erpeldinga i Hamma. Próba ta tak dalece była zajmującą, i tak się powiodła, iż sędziowie nie mogli jednéj z nich przyznać pierwszeństwa bez skrzywdzenia drugiéj. Żniwiarka bowiem Erpeldinga, składała ścięte zboże w snopy, za to Hamma układała je sama garściami. Obie zaś z taką dokładnością żęły zboże, iż nie zostawiały nic do życzenia. Stanęło więc na tem, aby nagrodę pomiędzy obie rozdzielić.

Rozmaite wiadomości.

— Zabezpieczenie budowli od pożaru, było zawsze celem badań rozmaitych chemików. Obecnie czytamy w zagranicznych dziennikach, iż cel ten stanowczo osiągnięty został. Albowiem p. Carteron, chemik francuski, wynalazł sposób zabezpieczenia przedmiotów od ognia, za pomocą soli chemicznéj. Sól tę miesza się z olejnemi farbami, i dość pociągnąć deskę raz taką farbą, aby ją uczynić ognio-trwałą. Do papieru, soli téj używa się z klejem. Doświadczenia z tym wynalazkiem robione świeżo w Neuilly pod Paryżem, okazały się pomyślnemi. Na obszernéj odosobnionéj ptrzestrzeni, ustawiono mały teatrzyk z wszelkiemi przyrządami, jako to: kurtyną, kulisami, chatką w głębi z ruchomemi drzwiami i t. d. Wszystko to byłoby w zwykłych warunkach za zbliżeniem zapałki spłonęło jak proch. Połowę teatru zabezpieczonego powyższym sposobem od pożaru, pociągnięto pokostem z oleju terpentynowego i zapalono. Ogień rozdmuchnięty silnym wiatrem, szerzył się gwałtownie, a o 10 kroków niepodobna było wytrzymać gorąca. Po wypaleniu się oleju, teatr stał jeszcze prawie cały. Część płótna napuszczona olejem, zwęgliła się, lecz ogień nie czepił się owéj części płóciennych przyrządów, które olejem terpetynowym nie były napojone. Pożary lasów można także natychmiastowo gasić za pomocą owéj soli.

Stowarzyszenie kupieckie w Poznaniu.

Zgromadzenie dnia 8. Października 1857.

Zyto (węcpel po 25 szefli) ma odbyt po lepszych cenach, na Październik $34\frac{1}{2}$ pł., na Listopad Grudzień $35\frac{1}{4}$—$\frac{1}{2}$ pł, na Grudzień $35\frac{1}{2}$—$\frac{5}{6}$—36 pł., na Kwiecień Maj $38\frac{1}{4}$ pien.

Okowita (beczka po 9600 $\frac{0}{0}$ Trallesa) lepiéj się trzyma i znacznie podskoczyła, na miejscu (bez beczki) $20\frac{1}{4}$—21 (z beczką) na bieżący miesiąc $21\frac{1}{4}$—21 pł., $\frac{1}{12}$ pł., $\frac{1}{6}$ list., na Listopad Grudzień $18\frac{3}{4}$—19 pł., na Listopad Grudzień Styczeń $18\frac{5}{6}$ pł., na Listopad Grudzień Styczeń Luty 19 pł., na Grudzień Styczeń $18\frac{2}{3}$ pł., na Kwiecień Maj $19\frac{5}{6}$—20 pł.

Wiadomości handlowe.

Berlin, 7. Października.

Pszenica 50—78 tal.

Żyto $42\frac{1}{2}$—43 tal. żądano, na Październik i Październik Listopad 42—$41\frac{3}{4}$ do 42 tal., na Listopad Grudzień $42\frac{1}{2}$—$\frac{1}{4}$—$\frac{3}{4}$ tal., na wiosnę $45\frac{1}{4}$—$44\frac{3}{4}$—$45\frac{1}{4}$ tal., na Maj Czerwiec $45\frac{1}{2}$—$\frac{1}{4}$—$\frac{1}{2}$ tal.

Owies 32—36 tal., na Wrzesień Październik $32\frac{1}{2}$ tal., na wiosnę 33 tal.

Olej rzepiowy $14\frac{1}{2}$ tal., na Wrzesień Październik 14—$\frac{5}{12}$—$\frac{3}{8}$ tal., na Październik Listopad $14\frac{5}{8}$—$\frac{1}{3}$tal., na Listopad Grudzień $14\frac{1}{3}$—$\frac{1}{8}$ tal., naKwiecień Maj $14\frac{1}{4}$—$\frac{1}{6}$ tal.

Okowita bez beczki 25 tal., z beczką $25\frac{1}{8}$ tal., na Październik $24\frac{3}{4}$—$25\frac{3}{4}$ tal., na Październik Listopad $23\frac{1}{2}$—$\frac{1}{4}$—$\frac{1}{2}$ tal., na Listopad Grudzień $23\frac{1}{2}$—23 tal. na Grudzień Styczeń $22\frac{5}{12}$—23 tal., na Kwiecień Maj $23\frac{1}{4}$—$\frac{1}{2}$ tal.

Szczecin, 7. Października.

Pszenica na wiosnę 68—83 tal., na wiosnę $68\frac{1}{2}$ tal.

Żyto $42\frac{1}{2}$—43 tal, na Październik i Październik Listopad $41\frac{1}{2}$ tal., na wiosnę 45 tal.

Olej rzepiowy $14\frac{1}{6}$ tal., na Kwiecień Maj $14\frac{1}{3}$ tal.

Okowita $14\frac{1}{4}$ pct., na Październik $14\frac{1}{2}$ pct., na Październik Listopad $15\frac{1}{2}$ pct, na wiosnę $15\frac{1}{2}$ pct.

Przybyli do Poznania 8. Października.

BAZAR: hr. Miączyńscy z Pawłowa, Nutowi z Kowna, Koczorowski z Piotrkowic, Radoński z Kociałkowéjgórki, Łubiński z Woli, Czajkowski z Łęgocina, Skrzydlewski z Ocieszyna, Jerzykowski z Żylic, Kantak z Dobina, Suchorzewska z Kościanek, prob. Kukliński z Czeszewa, Persot z Rudek, Schönfeld z Wrocławia.

HOTEL RZYMSKI BUSCHA: Vetter z Szczecina, Hardy z Frankfurtu n. M., Waldow z Ossowéjsieni, Dobrzycki z Baborowa, Kapliński z Gdańska.

HOTEL DREZDENSKI MYLIUSA: Knoll z Hohenwald, Ostrowski z Gułtow, Moszczeński z Wiatrowa, Ropolewski z Zagóry, Miłkowski z Wrześni, Krause z Stralsundu, Levy i Soldin z Berlina.

HOTEL DU NORD: Baranowski z Rożnowa, Moliński z Połażejewa, Sulerzycki z Karczewa, Koszutski z Jankowa, Krzyżański z Sapowic. Kalkstein z Stawian, Budziszewski z Grąbkowa, Gensichen z Kościana, Siedmiogrodzki z Nowéjwsi.

POD CZARNYM ORŁEM: prob. Radzki z Lubina, Clausen z Kościana, Modlibowski z Golinka.

HOTEL BERLINSKI: Dieckmann z Rydzewic, Haak z Nowca, Schaffort z Putbus, Herrmann z Gdańska.

HOTEL PARYZKI: Gąsiorowski z Zberek, Połczyński z Obornik.

W MIESZKANIU PRYWATNEM: Mieczkowski z Polski i Götz z Gniczna, ul. Berlińska 31; ks. Zientkiewicz z Radomia, Rynek 35; Becker z Szczecina, ulica Szkólna 12.

Księgarnia i Skład rycin J. Lissnera, plac Wilhelmowski Nr. 5 poleca dzieła niżéj wymienione po cenach nader niskich:

	Tal.	Sgr.	Fen.
Mickiewicz. Rzecz o literaturze Sławiańskiéj. 4 tomy (cena sklep. 5 Tal.) . . .	2	15	—
Niesiecki, K. Herbarz Polski, powiększony dodatkami z późniejszych autorów, 10 tomów, (cena sklep. $33\frac{1}{3}$ Tal.)	20	—	—
Naruszewicz. Historya narodu polskiego 10 tomów, (cena sklep. 12 Tal.) . . .	8	—	—
Mochnacki. Powstanie narodu polskiego w r. 1830. i 1831. 4 tomy. Wrocław 1850. (cena sklep. 6 Tal.)	4	—	—
Niemcewicz. Zbiór pamiętników o dawnéj Polszcze, 5 tomów, (cena sklep. $7\frac{1}{2}$ Tal.)	5	—	—
Zycie sławnych Polaków z portretami na stali rytemi, **5 tomów**, wydanie Naruszewicza i Bohomolca, (cena sklep. $7\frac{1}{2}$ Tal.)	5	—	—
Lenartowicz. Polska ziemia w obrazkach II. Część, (cena sklep. 15 Sgr.)	—	7	6
Irydyon, (cena sklep. $1\frac{2}{3}$ Tal.)	—	15	—
Niemcewicz. Jan z Tęczyna. 2 tomy (cena sklep. $1\frac{2}{3}$ Tal.)	1	—	—
Hoffmanowa z Tańskich. Pisma pośmiertne. 9 tomów (cena sklep. 9 Tal.)	4	—	—
Skarga, P. Kazania na niedziele i święta. 6 tomów (cena sklep. 5 Tal.) . . .	3	10	—
Raczyński, E. Gabinet medalów polskich, oraz tych, które się dziejów Polski tyczą. 3 tomy (cena skl. 20 Tal. 5 Sgr.)	12	—	—
Nabożeństwo roczne według obrządku świętego rzymsko-katolickiega kościoła. 4 tomy (cena sklep. 5 Tal.)	2	15	—
Lelewel, J. Dzieje Litwy i Rusi aż do unii z Polską, (cena sklep. 1 Tal.) . .	—	20	—
— Panowanie króla polskiego Stan. Augusta Poniatowskiego, (c. skl. 1 Tal.)	—	20	—
Moraczewski, J. Pamiętniki Karpińskiego, (cena sklep. 1 Tal.)	—	10	—
Krasicki. Dzieła. 10 tomów, (cena skl. 6 Tal.	4	—	—
Niemcewicz. Dzieła poetyczne. 12 tomów (cena sklep. $7\frac{1}{2}$ Tal.)	5	—	—
Woronicz. Dzieła. 3 tomy	2	—	—

Dzieła te są **zupełnie nowe** i kompletne. Przyczém pozwalam sobie oświadczyć, iż temu, kto wszystkie powyż wyłuszczone dzieła kupi, otrzyma dwa ostatnie bezpłatnie.

Polecenia zamiejscowe wprost do mnie przyjmuję nawet niefrankowane, wyprawiam zaś przesyłkę franko.

J. Lissner.

OBWIESZCZENIE.

31 miejsc w chlebowni na placu Kamlaryjnym obok fronfestu do sprzedawania chleba urządzonych i 16 miejsc na starym Rynku przy wadze miejskiéj, wydzierzawione będą na czas od 1. Stycznia do ostatniego Grudnia 1858. r. najwięcéj ofiarującym w drodze publicznéj licytacyi.

Tym końcem wyznaczyliśmy termin na dzień 19. m. p. przed południem o godzinie 9téj na ratuszu przed Panem Plichtą, Sekretarzem miasta, na który chęć dzierzawienia mających pod tym wyraźnym warunkiem wzywamy, że dzierzawa zaraz w terminie w połowie złożoną, druga zaś połowa w dniu 1. Kwietnia r. p. do kassy kamlaryjnéj wniesioną być musi.

Zalegający dzierzawę tegoroczną, do licytowania przypuszczeni nie będą.

Poznań, dnia 29. Września 1857.

Magistrat.

OBWIESZCZENIE.

Opłata serwisu za wojsko, które w miesiącu Wrześniu r. b. w mieście tutejszém na kwaterach pomieszczone było, nastąpi dnia 9. i 10. t. m.

Poznań, dnia 8. Października 1857.

Magistrat.

OBWIESZCZENIE.

Wedle podanych taks piekarskich na miesiąc Pa-Października r. b. sprzedawać będą poniżéj wymienieni piekarze chleb po Sgr. 5, a bułki po Sgr. 1 po najcięższéj wadze:

I. Chleb.

	funt.	łut.
Jan Mruczkowski, Grobla Nr. 26.	6	—
Ignacy Osiuszkiewicz, Św. Marcin Nr. 12. .	6	—
Jan Małolepszy, Piekary Nr. 11.	6	—
Henryk Morgen, Fryderykowska ul. Nr. 25.	5	8
Ernest Faden, Młyńska ulica Nr. 18.	5	—
Gustaw Maywald, Św. Wojciech 3., ...	5	—
Wincenty Pade, Św. Marcin 3., ...	5	—
Marceli Menclewski, Piekary 19., ...	5	—

II. Bułki.

	łut.
Emil Tiedemann, Szeroka ulica Nr. 7., ...	$14\frac{1}{2}$
Adolf Merkel, ulica Garbarska 38., ...	14
Wilhelm Hunger, Św. Marcin Nr. 54.	14

(Dodatek.)

	łut.
Karól Brzozowski, Św. Marcin Nr. 68.	14
Gustaw Maywald, Św. Wojciech 3., ...	14

Zresztą odwołuje się do taks na miejscach sprzedaży wywieszonych.

Poznań, dnia 6. Października 1857.

Królewskie Dyrektoryum Policyi.

Greinera alkoholometry, areometry, jako też **termometry do zacieru** polecają **Bracia Pohl,** optycy, Wilhelmowska ulica Nr. 9.

OGŁOSZENIE.

Przy tutejszéj wyższéj szkole dla chłopców ma być zaraz obsadzone miejsce nauczyciela z pensyą 400 Talarów. Kandydaci wyższego stopnia nauczycielskiego, mający kwalifikacyą w historyi do wyższych, a w językach starożytnych do średnich klas, mogą przesłać swe świadectwa do nas w przeciągu 14. dni. Chcący otrzymać rzeczoną posadę ma być katolikiem i biegłym w języku polskim.

Inowrocław, dnia 28. Września 1857.

Magistrat.

Skład prawdziwych amerykańskich surdutów na deszcz, płaszczów i kapot, w Handlu sukna i ubiorów Jakóba Kantorowicza, przy ulicy Wilhelmowskiéj Nr. 10. na dole.

POWTÓRNE WYPOWIEDZENIE wylosowanych do opłacenia gotowizną 4% listów zastawnych Poznańskich.

Z odwołaniem się na obwieszczenie nasze z dnia 8. Lipca r. b. wzywamy powtórnie posiadaczy wszystkich wówczas wypowiedzianych, lecz dotąd nie złożonych 4% listów zastawnych:

Nr. list. zast. bież.	Nr. list. zast. amort.	Dobra.	Powiat.
		A. na 1000 Tal.	
19	1896	Gościeszyn	Babimost
17	352	Gorzyczki	Kościan
7	2998	Jabkowo	Wągrowiec
23	686	Kretkowo	Września
5	1156	Krzyżanowo	Śrem
5	6544	Kurowo	Kościan
17	7230	Lubasz	Czarnków
39	1689	Miłosław	Września
3	252	Miaskowo	Kościan
17	5085	Pruchnowo	Chodzież
23	6803	Pucułowo	Śrem
5	1287	Szypłowo	Pleszew
5	3097	Starogród	Krotoszyn
33	3843	Sierniki	Wągrowiec
55	4786	Tuczemp	Międzychód
7	4683	Wieszkowo v. Wielkowo	Kościan
		B. na 500 Tal.	
17	4944	Babin	Września
55	1307	Czekanów	Odolanów
19	5595	Dąbrówka	Międzyrzecz
22	2039	Dębowałęka I. część	Wschowa
75	5269	Gola	Krobia
23	4081	Kobylepole	Poznań
39	4859	Kuklinowo	Krotoszyn
63	5211	Łomnica	Międzyrzecz
21	423	Malczewo	Gniezno
41	1973	Niepart	Krobia
23	1436	Niemczyn	Wągrowiec
25	1515	Owinska	Poznań
21	5856	Osiek	Kościan
7	503	Popowo	dito
51	4379	Szelejewo	Krotoszyn
53	4381	dito	dito
3	1300	Sokolniki małe	Szamotuły
187	5403	Września	Września
27	3029	Zembowo	Buk
		C. na 250 Tal.	
15	3128	Bartoszewice	Krobia
20	108	Droszew	Pleszew
25	1256	Dębowałęka I. część	Wschowa
15	2791	Dziećmiarki	Gniezno
57	2027	Golenia v. Golina	Pleszew
27	117	Gałowo	Szamotuły
49	2813	Kuklinowo	Krotoszyn
39	1325	Kotowo	Buk
91	2081	Karna	Babimost
52	642	Ludomy	Oborniki
73	924	Miłosław	Września
127	3528	Pleszew	Pleszew
189	236	Przygodzice	Odolanów
45	3147	Rogaczewo małe	Kościan
51	1135	Trzcinnica	Ostrzeszów
35	1241	Wiry	Poznań
		D. na 100 Tal.	
27	1570	Arkuszewo	Gniezno
85	11031	Chłapowo	Środa
65	8145	Chraplewo	Buk
30	3064	Dębowałęka wieś I. cz.	Wschowa
19	5790	Dębowałęka II. część	dito
83	2969	Gogolewo	Krobia
99	1902	Gronowo	Kościan
107	1910	dito	dito
101	5362	Golenia v. Golina	Pleszew
75	332	Gałowo	Szamotuły
93	1529	dito	dito
49	1306	Iwno	Środa
65	7066	Kobylepole	Poznań
35	8721	Kąkolewo	Wschowa
31	8640	Kajewo	Pleszew
66	10214	Kruchowo	Mogilno
105	1942	Miłosław	Września
11	8447	Michalcza	Gniezno
31	3435	Mieleszyn	dito
49	8893	Niegolewo	Buk
49	8783	Otusz	dito
23	2298	Ostrowieczno	Śrem
111	8975	Opatów	Ostrzeszów
99	4287	Pawłowice	Wschowa
65	7384	Pruchnowo	Chodzież
16	2768	Pigłowice	Środa
29	1576	Rokitnica	Poznań
37	9340	Redkowo	Szubin
93	1700	Raszkowo	Odolanów
31	6637	Rossoszyce II. część	dito
23	1661	Szczury	dito
39	7284	Srebrnegórki	Wągrowiec
51	6575	Szymankowo	Oborniki
29	4710	Słopanowo	Szamotuły
31	6934	Szczepankowo	dito
33	3621	Sośnica	Krotoszyn
57	6978	Wrotkowo	dito
103	10967	Wijewo	Wschowa
9	64	Wilcza	Pleszew
47	3959	Żurawia	Szubin
		E. na 50 Tal.	
59	1253	Chludowo	Poznań
113	4413	Gola	Krobia
125	1080	Gronowo	Kościan
25	4481	Gurowo	Gniezno
27	4483	dito	dito
43	67	Gorzuchowo	dito
25	3914	Gonice	Września
69	614	Iwno	Środa
29	1153	Kembłowo	Września
53	3650	Lubonia	Wschowa
163	1142	Miłosław	Września
27	3011	Ostrowo	dito
69	1046	Poniec	Krobia
23	2319	Popowo Ignacewo	Gniezno
33	3557	Robaków	Pleszew
137	2421	Sierniki	Wągrowiec
34	871	Szczury	Odolanów
55	2652	Szklarka	Ostrzeszów
39	1292	Strykowo	Poznań
53	3298	Wapno	Wągrowiec
		F. na 25 Tal.	
113	2103	Brudzewo	Września
117	2107	dito	dito
17	4133	Chyby	Poznań
261	10691	Dobrojewo	Szamotuły
59	7754	Grab	Pleszew
129	5698	Golenia v. Golina	dito
107	8535	Kąkolewo	Wschowa
97	8626	Lewice	Międzyrzecz
57	4030	Mieleszyn	Gniezno
81	9002	Mierzewo	dito
135	2690	Mszyczyn	Śrem
69	9398	Marcinkowo górne	Mogilno
55	5155	Pijanowice	Krobia
43	3867	Rudniczysko A. i B.	Ostrzeszów
101	2042	Rogaszyce	dito
57	8976	Redkowo	Szubin
67	9716	Strzegowo	Odolanów
63	9461	Sławoszewo	Pleszew
57	1487	Słupia wielka	Środa
35	8025	Skąpe	Września
269	9049	Września	dito

ażeby listy te zastawne z należącemi do nich kuponami, event. talonami lub rekognicyą na takowe do kassy naszéj w stanie do kursu usposobionym franko złożyli, bowiem w razie niefrankowania koperta na koszt posiadacza zwróconą zostanie.

Gdyby złożenie to w ciągu nadchodzącego na Boże narodzenie r. b. terminu wypłaty prowizyi ziemskiéj, a mianowicie od 20. Stycznia do 1. Kwietnia 1858. nie miało nastąpić, natenczas posiadacze według ustawy z dnia 10. Listopada 1847. (Zbiór Praw na rok 1848. stron. 22. Nr. 2922.) zostaną z swém prawem realném do wyrażonéj w wypowiedzianym liście zastawnym hipoteki szczególnéj prekludowanymi i z pretensyami swemi do wartości listu zastawnego do Ziemstwa odesłanymi i ilość kapitału w gotowiźnie wziętą będzię po potrąceniu kosztów wywołania na koszt i ryzyko wierzycieli do depozytu Ziemstwa, prowizyi im jednak przynosić nie będzie i przy późniejszém prezentowaniu listów zastawnych płatne i już zrealizowane kupony od kapitału potrącone zostaną.

Przytém przypominamy także posiadaczom złożenie do kassy naszéj wylosowanych w terminach dawniejszych, a dotąd nie złożonych listów zastawnych:

Nr. list. zast. bież.	Nr. list. zast. amort.	Dobra.	Powiat.	Termin wylosowania.
		A. na 1000 Tal.		
9	3490	Belencin	Babimost	SJ. 53
39	5193	Czesławice	Wągrowiec	BN. 55
9	5538	Chraplewo	Buk	SJ. 56
17	5699	Dąbrówka	Poznań	BN. 54
15	350	Gorzyczki	Kościan	BN. 55
3	4365	Izdebno	Mogilno	dito
19	4279	Kosieczyno	Międzyrzecz	SJ. 55
13	5718	Kolno	Międzychód	BN. 54
17	2650	Kotowo	Buk	SJ. 56
19	1192	Marszewo	Pleszew	BN. 55
121	3747	Mikołajewice	Gniezno	SJ. 54
6	7363	Miłosławice	Wągrowiec	dito
1	3531	Nieszawa	Oborniki	SJ. 56
7	2827	Sośnica	Krotoszyn	SJ. 55
13	4756	Tuchorze	Babimost	dito
		B. na 500 Tal.		
11	6422	Bruczków	Krotoszyn	SJ. 54
19	2900	Belencin	Babimost	BN. 55
13	5648	Bardo	Września	SJ. 56
21	6378	Daleszyn	Śrem	dito
17	4925	Dąbrówka	Oborniki	BN. 55
11	3937	Gnuszyno	Szamotuły	BN. 54
15	2475	Jabkowo	Wągrowiec	SJ. 55
19	2745	Karna	Babimost	BN. 55
26	4714	Lewkowo	Odolanów	dito
13	3852	Lubin	Kościan	SJ. 55
89	4342	Lwówek	Buk	SJ. 54
27	435	Mikołajewice	Gniezno	BN. 46
45	5641	Mieszkowo	Pleszew	SJ. 56
11	5652	Sławoszewo	dito	BN. 53
23	2718	Wieszczyczyn	Śrem	SJ. 56
		C. na 250 Tal.		
16	3223	Bieganowo	Środa	SJ. 54
19	573	Cmachowo	Szamotuły	SJ. 56
43	2703	Chraplewo	Buk	dito
58	145	Dupin	Krobia	BN. 55

Nr. list. zast. bież.	amort.	Dobra.	Powiat.	Termin wylosowania.
41	2156	Długie	Wschowa	BN. 54
5	2766	Gurówko	Gniezno	BN. 55
26	3	Gronówko	Kościan	SJ. 54
26	1384	Jarogniewice	dito	SJ. 53
75	1653	Karczewo	dito	dito
47	1253	Kaźmierz	Szamotuły	SJ. 56
19	3243	Łubowo	Gniezno	BN. 53
71	2958	Łomnica	Międzyrzecz	BN. 52
48	313	Mikołajewice	Gniezno	SJ. 54
42	3218	Machcin	Kościan	SJ. 56
71	54	Nowemiasto	Pleszew	SJ. 54
31	2769	Orchowo	Mogilno	SJ. 45
63	817	Raszkowo	Odolanów	SJ. 56
65	819	dito	dito	dito
27	3214	Spławie	Poznań	BN. 54
12	3687	Tarnowo	Kościan	dito
15	3542	Tworkowo	Oborniki	SJ. 55
17	2300	Wieszkowo vel Wielkowo	Kościan	dito
23	3704	Wszemborz	Września	BN. 54
23	2693	Wola Xiążęca	Pleszew	SJ. 56

D. na 100 Tal.

55	8587	Belencin	Wschowa	BN. 55
57	114	Chocicza	Pleszew	BN. 54
18	4355	Chaławy	Śrem	BN. 51
31	2015	Cerekwica	Wągrowiec	SJ. 56
61	5874	Długie	Wschowa	dito
63	5876	dito	dito	SJ. 55
21	7145	Dębowałęka III.	dito	BN. 54
23	7147	dito	dito	BN. 55
16	11562	Gorzewo	Wągrowiec	BN. 47
15	8313	Gonice	Września	BN. 55
83	1251	Gołębin	Kościan	dito
31	7742	Grab	Pleszew	SJ. 56
75	907	Gronówko	Kościan	dito
33	138	Gorzuchowo	Gniezno	dito
90	8226	Jeżewo	Śrem	BN. 51
47	8733	Kąkolewo	Wschowa	SJ. 55
51	8737	dito	dito	BN. 55
79	8556	Kuklinowo	Krotoszyn	SJ. 55
51	8823	Lewice	Międzyrzecz	BN. 55
53	8825	dito	dito	dito
57	8829	dito	dito	SJ. 56
61	8833	dito	dito	BN. 55
109	9934	Mieszkowo	Pleszew	SJ. 55
25	3429	Mieleszyn	Gniezno	BN. 55
10	8446	Michalcza	dito	dito
33	8778	Napachanie	Poznań	SJ. 56
59	1431	Ottorowo	Szamotuły	dito
21	1101	Ossowiec	Mogilno	dito
65	8429	Orchowo	dito	dito
113	8977	Opatów	Ostrzeszów	BN. 55
19	7953	Olszowo B.	dito	BN. 54
47	4344	Powodowo	Babimost	SJ. 55
79	1218	Pudliszki	Krobia	BN. 55
41	8850	Pożarowo	Szamotuły	dito
201	11255	Pleszew	Pleszew	SJ. 55
101	4289	Pawłowice	Wschowa	dito
24	5444	Parsko	Kościan	dito
49	1851	Poniec	Krobia	SJ. 56
69	7388	Pruchnowo	Chodzież	dito
45	1632	Popowo	Kościan	dito
53	1740	Rogaszyce	Ostrzeszów	dito
23	822	Rybno	Gniezno	dito
33	6639	Rossoszyce II.	Odolanów	dito
53	5181	Ruszków	Wągrowiec	SJ. 54
15	8355	Sobiesiernie	Poznań	BN. 55
53	5101	Świątkowo	Wągrowiec	SJ. 54
83	11771	Siedmiorogowo	Krotoszyn	SJ. 55
53	6577	Szymankowo	Oborniki	SJ. 56
27	4708	Słopanowo	Szamotuły	dito
29	5587	Sokolniki wielkie	dito	dito
35	3368	Starkowiec	Krotoszyn	dito
91	7818	Smolice	Krobia	dito
79	6680	Tuchorze	Babimost	dito
19	11282	Tworkowo	Oborniki	BN. 52
41	11810	Tarnowo	Kościan	SJ. 55
59	6980	Wrotkowo	Krotoszyn	BN. 55
37	7302	Wapno	Wągrowiec	SJ. 55
37	351	Wydzierzewice	Środa	BN. 55
21	5373	Wilkowo	Szamotuły	SJ. 56
39	361	Wilcza	Pleszew	dito

E. na 50 Tal.

Nr. list zast. bież.	amort.	Dobra.	Powiat.	Termin wylosowania.
43	738	Arkuszewo	Gniezno	SJ. 56
51	3731	Budziszewo	Oborniki	BN. 55
54	304	Broniszewice	Pleszew	BN. 47
87	3796	Chraplewo	Buk	BN. 54
157	5890	Dłoń	Krobia	SJ. 55
17	5063	Gostyczyn	Odolanów	SJ. 56
35	5378	Gostyczyn	Odolanów	SJ. 55
87	2600	Gołaszyn	Krobia	BN. 55
43	4535	Górzno	Wschowa	dito
27	3916	Gonice	Września	SJ. 52
56	3061	Gowarzewo	Środa	dito
56	1268	Gościeszyn	Babimost	SJ. 39
21	151	Golencin	Poznań	SJ. 55
39	2453	Gorzewo	Oborniki	dito
41	3544	Grab	Pleszew	dito
21	3412	Jelitowo	Gniezno	SJ. 56
43	1859	Jabkowo	Wągrowiec	dito
99	4059	Kuklinowo	Krotoszyn	BN. 55
62	4169	Kąkolewo	Wschowa	SJ. 55
51	2440	Łabiszynek	Gniezno	SJ. 54
23	4458	Lubowice małe	dito	BN. 55
47	488	Mierzewo	dito	SJ. 56
165	1144	Miłosław	Września	dito
37	3043	Niemierzewo	Międzychód	SJ. 54
63	4262	Niegolewo	Buk	SJ. 55
25	2321	Pomarzany kościel.	Gniezno	SJ. 53
229	5694	Pleszew	Pleszew	dito
33	3068	Parusewo	Września	SJ. 56
63	1040	Poniec	Krobia	dito
45	4979	Przytocznica	Ostrzeszów	dito
95	1846	Psarskie	Szamotuły	dito
15	2527	Ryczywół	Oborniki	SJ. 55
55	2392	Ruszków	Wągrowiec	BN. 53
11	994	Sokolniki małe	Szamotuły	BN. 41
47	5043	Strzegowo	Odolanów	BN. 51
63	2942	Szymankowo	Oborniki	SJ. 55
35	4926	Suchorzewo	Pleszew	BN. 55
43	4968	Strzeszki	Środa	SJ. 56
33	3311	Stołężyn	Wągrowiec	dito
33	2158	Słopanowo	Szamotuły	dito
85	2986	Tuchorze	Babimost	SJ. 54
51	3296	Wapno	Wągrowiec	dito
99	1284	Wełna	Oborniki	BN. 54
30	2479	Wilkowo	Szamotuły	SJ. 55
19	3415	Złotniki	Wągrowiec	SJ. 56
12	5979	Złotniki	Środa	dito

F. na 25 Tal.

71	8382	Belencin	Wschowa	BN. 55
37	10810	Bruczków	Krotoszyn	SJ. 54
16	11145	Czarnysad	dito	SJ. 52
111	8043	Chraplewo	Buk	BN. 55
119	8213	Dąbrówka	Poznań	SJ. 55
62	3239	Dłusko	Międzychód	BN. 51
63	2897	Grodzisko	Pleszew	SJ. 53
103	10174	Grąbkowo	Krobia	SJ. 51
57	9509	Godzientowy	Ostrzeszów	BN. 54
43	4550	Głuponie	Buk	SJ. 56
47	4554	dito	dito	dito
127	1110	Iwno	Środa	BN. 55
72	4124	Jarogniewice	Kościan	SJ. 54
99	5824	Konino	Buk	BN. 54
107	306	Konary	Krobia	SJ. 56
79	8507	Kąkolewo	Wschowa	dito
87	8515	dito	dito	SJ. 55
97	8525	dito	dito	dito
257	7635	Lwówek	Buk	BN. 52
87	10774	Miłosławice	Wągrowiec	SJ. 52
35	6980	Ostrowo	Września	BN. 54
37	6982	dito	dito	SJ. 55
55	8578	Otucz	Buk	dito
33	7917	Olszowa B.	Ostrzeszów	SJ. 56
303	10608	Pleszew	Pleszew	BN. 55
93	10534	Pogorzela	Krotoszyn	SJ. 53
65	3838	Psarskie	Śrem	BN. 52
49	3520	Pigłowice	Środa	BN. 55
27	5433	Paryż	Wągrowiec	dito
81	1771	Popowo niemieckie	Kościan	BN. 54
89	5408	Potulice	Wągrowiec	SJ. 55
53	5153	Pijanowice	Krobia	BN. 55
43	7072	Parusewo	Września	dito
65	8640	Pożarowo	Szamotuły	SJ. 56
47	5813	Piotrowo II. część	Śrem	dito
107	2272	Poniec	Krobia	dito
29	7558	Rzegnowo	Gniezno	dito
51	1849	Szczury	Odolanów	dito
35	122	Śmiełowo	Szamotuły	BN. 54
57	4572	Starogród	Krotoszyn	dito
75	9473	Spławie	Poznań	dito
65	9463	Sławoszewo	Pleszew	SJ. 55
33	7294	Słaborowice	Odolanów	BN. 55
47	11044	Tarnowo	Kościan	SJ. 55
33	4842	Usarzewo	Środa	BN. 55
30	4407	Węgierskie	dito	BN. 54
15	11020	Złotniki	dito	SJ. 56

Poznań, dnia 1. Października 1857.

Dyrekcya Jeneralna Ziemstwa.

Wzywamy niniejszém wszystkich, którzyby rościć sobie mogli jakowe pretensye do massy pozostałości po zmarłym w Ptaszkowie pod Grodziskiem ś. p. J. Xiędzu Antonim Wąsowiczu, aby wraz z dowodami zgłosili się do niżéj podpisanych exekutorów testamentu najdaléj do 1. Listopada r. b.

Ptaszkowo, dnia 3. Października 1857.

Exekutorowie testamentu.

X. *W. Gierczyk*, proboszcz. X. *H. Kurowski*, proboszcz z Kamieńca.

Zmiana pomieszkania.

Wyprowadziłem się z w. Garbar Nr. 41., na ***małe Garbary Nr. 7. parter.*** Można zemną mówić pod ***wszelkim względem lekarskim*** rano do 10., a po południu od 2—5. godziny.

Wszystkie choroby syfilityczne, jako téż cierpienia skórne i wyrzuty leczę, jak dotąd, podług najnowszych metod i w jak najkrótszym czasie.

Kuracye chorych za Poznaniem mieszkających prowadzę przez korrespondencyą.

Poznań, dnia 5. Października 1857.

Dr. August Loewenstein, lekarz prakt. i chirurg. Na małych Garbarach Nr. 7. parter.

Przeniesienie handlu.

Donosimy niniejszém uprzejmie, iż nasz **Handel strojów i towarów modnych** przeniosłyśmy z ulicy Podgórnéj Nr. 6. na ***ulicę Wilhelmowską Nr. 13.*** do domu Pana Girscha, Radzcy sprawiedliwości, obok Pana K. Liszkowskiego, i prosimy o zaszczycenie nas nadal w nowym lokalu tém samém zaufaniem, któregośmy dotychczas doznawały,

Siostry Haller.

Malarz Czarnikow

mieszka teraz na Podgórnéj ulicy Nr. 3.

Nasz kantor znajduje się teraz przy ulicy **Wilhelmowskiéj Nr. 24.**

M. Kantorowicza Następcy.

Mieszkam obecnie na rogu Butelskiéj i Ślósarskiéj ulicy Nr. 1.

J. Porankiewicz, majster szewski.

Swieże kuchy lniane

przedaje tanio

Rafinerya oleju

Adolfa Asch,

Zamkowa ulica Nr. 5. w pobliżu Rynku.

Wyprzedaż towarów handlu mego, mianowicie Cygarów Hawańskich po znacznie zniżonych cenach tylko jeszcze krótki czas potrwa.

Grzegorz Jankowski, w Hotelu Drezdeńskim.

☛ ***Astrach. kawiar*** i groszek cukrowy poleca w umiarkowanéj cenie ***Izydor Appel jun.***, obok Król. Banku.

Kurs giełdy berlińskiéj.

Dnia 7. Października 1857.	Stopa pCt.	Na pr. kurant papierami.	Na pr. kurant gotowizną.
Pożyczka rządowa dobrowolna	$4\frac{1}{2}$	—	$99\frac{1}{4}$
dito z roku 1850. . . .	$4\frac{1}{2}$	—	$99\frac{1}{4}$
dito z roku 1852. . . .	$4\frac{1}{2}$	—	$99\frac{1}{4}$
dito z roku 1853. . . .	4	$93\frac{1}{2}$	—
dito z roku 1854. . . .	$4\frac{1}{2}$	—	$99\frac{1}{4}$
Obligi długu skarbowego	$3\frac{1}{2}$	—	80
dito premiów handlu morskiego . .	—	—	—
dito Marchii Elektoralnéj i Nowéj	$3\frac{1}{2}$	—	—
dito miasta Berlina	$4\frac{1}{2}$	$99\frac{1}{2}$	—
dito dito	$3\frac{1}{2}$	—	—
Listy zastawne Marchii Elekt. i Nowéj	$3\frac{1}{2}$	—	83
dito Prus Wschodnich. . .	$3\frac{1}{2}$	—	—
dito Pomorskie	$3\frac{1}{2}$	$83\frac{3}{4}$	—
dito W. X. Poznańskiego .	4	—	—
dito W. X. Pozn. (nowe) .	$3\frac{1}{2}$	84	—
dito Szląskie	$3\frac{1}{2}$	—	—
dito Prus zachodnich. . . .	$3\frac{1}{2}$	—	78
Bilety rentowe Poznańskie	4	$88\frac{3}{4}$	—
Louisdory	—	—	110
Akcye kolei żelazn. Starogr. Poznańsk.	$3\frac{1}{2}$	95	—